

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po polti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 109.

V Ljubljani, v petek 14. maja 1886.

Letnik XIV.

Državni zbor.

Z Dunaja, 13. maja.

Odpisovanje zemljišnega davka.

Po razdelitvi došlih vlog in peticij volil je državni zbor danes odsek 45 udov, ki bode pretresal novo pogodbo z ogersko polovico in v ktere ga so izmed južnih Slovanov izvoljeni Poklukar, Tonkli in Klaič.

Potem se je nadaljevala razprava o zakonu glede odpisovanja zemljišnega davka, za ktere ga so se danes kot govorniki oglasili še Tonkli, Klun, in Bulat, nasproti pa Lienbacher, Neumayer in Zallinger. Govoril je za postavu najprej česki poslanec Hevera, potem pa se je oglašil zoper zakon in omenjal pomanjkljive njegove levičar Siegl, kteremu je kot govornik nasledoval česki veliki posetnik baron Nadherny ter zlasti povdarjal enake koristi in razmere med velikimi in malimi posestniki. Za njim je bila po nasvetu poslanca Obreze sklenjena splošna razprava. Da ne bo „Sl. Narod“ zaradi tega prijemal g. Obreze, kakor je to nedavno oponašal poslanec Klunu, naj omenjam, da je bil danes Hohenwartov klub na vrsti stavljanja formalne predloge. Načelnik je naprosil za ta posel poslanca Obreze ter naznanil predsedništvu, da naj v ta namen vpiše in kadar je treba pokliče njega. Konec kake razprave namreč ni odvisen od samovolje poslanca, ki ga nasvetuje, ampak parlamentarna komisija s predsedništvom že prej določi, koliko poslancev bode govorilo in za kom se ima razprava skleniti. Ko toraj zadnji zaznamovani govornik izgovori, pokliče zbornični predsednik sam od sebe poslanca, kteremu se je od kluba izročila naloga stavljanja formalne predloge, in ki mora zaradi tega ves čas ostati v zbornici, ker se dostikrat ne vé prav, kdaj da bode treba nasvetovati konec razprave, zlasti ako se v zadnjem trenutku vpiše več govornikov. Ta naloga toraj ni prijetna, zlasti ker nasprotniki dostikrat hudo godrnjajo, ako se sklene obravnavati. Ali potrebna je, ker bi se sicer razprave še veliko bolj zategovale, kakor se včasih že zdaj

godí, zato pa poslanec, ki to neprijetno in potrebno nalogo prevzame, ne zasluži nesanih napadov, kakoršnih res ne nahajamo v nobenem ne Dunajskem ne vnanjem, svojim domačim poslancem prijaznem ali neprijaznem časniku razun v „Slov. Narodu“. Gledé pričujoče razprave je parlamentarna komisija določila, da se ima za Nadherny skleniti splošna obravnavati. Ko je Nadherny izgovoril, poklical je dr. Smolka g. Obreze, da je stavil dotični formalni predlog, ki je bil tudi sprejet, in vpisani govorniki izbrali so dva generalna govornika, ki bosta v splošnji razpravi še govorila. Nasprotni generalni govornik bil je Lienbacher, ki je priporočal premembo Zallingerjevo, za postavu pa je bil kot generalni govornik izvoljen dr. Poklukar, ki je načelnik davkarskega odseka, v kterem se je pretresal ta zakon. Njegov govor poslal Vam bom po stenografičnemu zapisniku, da ga objavite, ker pojasnjuje določbe novega postavnega načrta.

Za njim bo govoril še poročevalec Meznik, potem se bode pričela posebna obravnavati, pri kteri je vpisanih zopet več govornikov, zlasti pri prvem in petem paragrafu. Ker tudi ti ne bodo vsi govorili, zadela bo g. Obreze danes morda še kterokrat neljuba naloga, da bo moral nasvetovati konec razprave.

Kulturni boj v Prusiji.

(Konec.)

Zato je Bismark tudi najprvo predložil revizijo majevih postav gospodski zbornici, da bi centrum dobil v roke že „fait accompli“ in da bi svet ne dvomil o njegovi (Bismarkovi) neupogljivosti.

Predlog zahteva izključljivo le revizijo majevih postav ter govori o vzgoji duhovnikov in cerkveni jurisdikciji.

Koliko napora je treba, koliko sej, dopisovanja med Rimom in Berlinom, popotovanja poklicanih in nepoklicanih diplomatov, da pade stolp, ktere ga je dovršil Falk na vrat na nos. To pa, ker Bismark

hoče na vsak način svetu naznaniti, da se je uklonil papež ter „odložil orožje na bojišči“. Protestantje sicer natihome stiskajo pesti, toda Bismark hoče mir s katoliki. In zakaj?

Bismark je spredel, da nikakor ne more zmagati, in da je trinajstletni kulturni boj Prusiji in državi več škodoval, nego koristil. Pozno je spoznal svojo napako, a vendar bolje enkrat, ko nikoli. Predno bodo tiskane te vrstice, bode Prusija imela cerkveni mir, kakor ga „On“ hoče! Bismark je sicer večkrat odločno odbijal od sebe očitjanje, češ, da je on vprizoril nesrečne majeve postavu. Vendar je gotovo, da je vsaj molčal, ko je Falk oskrbljeval posel protestantskega fanatizma; in možu, kot Bismark, zgodovina tega ne bo odpustila. Bismark sam še v srci neguje „nemško vero“. To je pokazal nedavno v državnem zboru, rekoč: „da ne bi rad popolnem upihnil plamen kulturnega boja“, posebno z ozirom na „centrum“, ki je vzrastel vsled tega boja. Tudi ravnokar, t. j. 4. maja, ko je predlog prišel iz gospodske zbornice v zbornico poslancev, rekel je med drugim: „Ko bi me kdo vprašal, imam li popolno zaupanje do strank, s kterimi se pogajamo, moram reči, da imam do moža popolno zaupanje, ki sedaj vodi katoliško cerkev, da hoče mir. Ne maram se meriti v modrosti in zvitosti z Vatikanom. Jaz gledam le na blagor in korist domovine. Ko bi bil zasobnik, mogel bi tako govoriti, kakor predgovornik (Seiffardt, predgovornik je bil proti predlogu, ker kurija ne zasluži njegovega zaupanja.); toda jaz tu stojim kot minister in svoje čute moram prikriti.“

Odkod toraj prepričanje, da je vlada z majevimi postavami v „zágati“? Povedal je 26. marca Bismark sam, da vidi vse črno okrog, bolj nego najhujši črnogledec.

Slišal je ropot delavcev v Belgiji, krik v Londonu, zmešnjavo v Franciji, na vzhodu pa sod smodnika, pri kterem stoji Grk z gorečim ogurkom v roki. Tudi liberalnim glasilom se ježe lasje: bliska se v naravi in se oblizuje; vzduh je soparen in v daljavi se vidijo ognjene kače. Vihar se bliža, čegar posledic nikdo ne pozná, k večjemu „čas

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Václav Beneš-Třebizský.

(Dalje.)

X.

Stari vratar v Pražkem kolegiji danes ni mogel nikakor dočakati jutra. In komaj da se je vrnil rektor po jutranjici iz cerkve, šel mu je naproti prav do stopnic. Gospod rektor pak danes tudi ni bil prav dobre volje; niti zmenil se ni za osivelega fratra, še manj, da bi mu na pozdrav odgovoril. Vrtar je zapahnil nevoljen vrata ter se vsedel na star, z debelim usnjem prevlečen stol.

Vzrok te razdraženosti pri obeh pa so bile govorice, ki so se nekaj časa sem bolj in bolj raznašale po klementiski okolici. Pri cerkvi sv. Salvatorja so imeli takrat večkrat mnogo bogatih in imenitnih pogrebov, že zavoljo tega, ker slovečih govornikov so tukaj imeli na izbero, ali če že ne pogrebov, vsaj slovesne bilje. Ljudje, za ktere so te molitve

opravljali, so v življenji navadno imeli prav črno vest; in kaj čuda potem, da je njim ljudska govorica po smrti prisodila prečudne podobe in osode. Včasih je baje nad grobnim kamnom sedela sova z ognjenimi očmi, drugikrat se je čulo iz zemlje globoko zdihovalje in zopet drugič vzrastel je na gomili kar iz tal velikanski črn pes s kletajočimi zobmi, s svetlimi očmi kakor goreče kroglice, in s plamtečim jezikom. . . In vsaka beseda, ljudem to zbiti iz glave, je bila od nekaj zastoj in pri mnogih še dandanes najzgovornejše podučevanje nič ne opravi. „Kaj pomaga, ko sem to videl na svoje oči! — Vsaj vendar nisem neumen!“ govorili so zmirom in pravijo še zdaj in začne kdo z večimi dokazi, zameri se njim do smrti.

Pred nekoliko tedni pokopali so pri sv. Salvatorji stotnika Deveroux, kteri je neki v noči od 24. do 25. februarja 1634 meril denar na bokale. Pogrebni obredi so bili za njim opravljeni z vso možno sijajnostjo, za njegovo dušo bilo je založenih štipendij skoraj za vsak dan v letu in v oporoki tudi ni bilo pozabljenega na revne; ali ljudje so neki hotli, da bi po smrti strašil in Deveroux, hočeš nočeš, moraš strašiti. Čudne sodbe! Taki možje so strašili,

ko so bili živi, so strašili po smrti in strašijo do današnjega dne v — zgodovini. Že to je njim kazen!

Vrtar danes že od polnoči ni zatislil očesa, okna Salvatorske cerkve bila so razsvitljena z bliščečo svetlobo, kakor bi gorela, in tudi se mu je zdelo, da prihaja od tamkaj skrivnostno hropenje menjajoče se s pretresljivim cvilenjem in zopet kakor bi kdo prav iz globočine srca tugoval. Po preteku jedne ure je luč ugasnila in vse je potihnilo. — A rektorja zopet pričakali so v žagradu trije imenitnejši meščani, kakor pravijo tukaj, da bi šel kaj „požegnati“. . . Žal, da na zmešane človeške možgane ni nobenega eksorcizma!

„To je ravno tako, kakor s tem žalovskim čudakom! Najprej molčé gledamo in potem nam vzrastejo čez glavo.“

„Kako si, brat, večeraj opravil?“

„Bilo je lahko že naprej vedeti, reverendissime, kako bom opravil!“

„Zmirom je bolje prej z lepo! — Za z grdo imamo še časa dovolj!“

„O prodaji noče nič slišati. — Ponujal sem mu dosti veliko svoto!“

„Poprimemo se toraj družega pomočka!“

anarhije". Ti tužni glasovi odmevajo iz liberalnih glasil. Iz Bismarkovega govora se razvidi, da Nemčija nima „pravih prijateljev okrog“; socialni in politični pojavi so Bismarku streznili glavo. Za nevarno prihodnost je treba „trdne države, močne vojne, dobrih financ in zadovoljnosti državljani“.

Pa poslušajmo Bismarka, kaj misli o novem položaju: „Leta 1866 socialno gibanje se ni bilo toliko razvilo; tudi narodnostni razpor, sovraštvo med Nemci in Slovani se v tej meri ni čutilo niti pri nas, niti pri naših prijateljih. Večja evropska gibanja, ki se bližajo, bodo posebno zamotana po razporih, ki razjedajo dežele in narode. Dalje Vas opomnim na čase prve francoske revolucije — hočem reči, na čas pred sto leti — ko je še živel Friderik Veliki in je mislilo le malo ljudi, da se bliža tisočletno nemško cesarstvo svojemu koncu. Prve francoske boje leta 1792 je netila ideja, katero so po krivici dolžili, da je naredila „le tour du monde“ ter se objavila gibanju vsega sveta. Vendar je na tem toliko resnice, da so gibajoče ideje, boj proti anarhiji, duhovščini in plemstvu, boj za tretji stan, prinesle l. 1792 francoske zastave v deželo ter bile mogočna duševna pomoč francoski vojni. Kdo Vam jamči, da ne bi imeli opraviti z nadaljevanjem, četrtim članom onega dela, da ne bi videli na zastavah sovražne armade, na njihovih rudečih zastavah socialističnih idej, ko bi zopet imeli vojsko z ono deželo? Danes stoji francoska armada nasproti delavcem v Decazevillu. Komu naj verujemo? Ali resnici, da armada strahuje delavce, ali zatrevanju iz ministerke klopi, da je današnji vojak večerajšnji delavec in današnji delavec večerajšnji vojak? Ne vemo, kdo bo končno zmagal v Franciji. S kratka, ako pridejo zopet veliki evropski prevrati, bodo mnogo bolj zamotani, kakor pretekli, in deloma mednarodne npravi. Ako pridejo taka gibanja, želim, da se jim postavi nemška država v bran s popolno trdnostjo, katero ji moremo dati v mirnem časi. Imeli smo mir 15 let, in po mojem mnenju nismo preskrbeli državi trdnosti, če se ne oziram na delavnost vojnega ministra. Imeli smo mnogo časa, da bi zmanjšali javno breme, izveli socialne reforme, ktere smo pričeli ter tako zadovoljili narod. Še je pripravi čas. Nevarnost ni še pred vratmi, akoravno moram reči — morda na škodo svojega diplomatskega imena — da tudi v spomladi l. 1870 nisem vedel, da bomo v kratkih mesecih v drugih odnosajih. Zato hitim z reformami, h katerim priganjam.“

Tudi moralna sila priganja Bismarka, da naredi spravo z mnogimi milijoni pruskim podanikom. Zdi se mu gotovo smešno, z eno roko pobijati socialiste, z drugo pa kopati grob katoliški cerkvi, nasprotnici socializma. Zato je Bismark potisnil na stran birokratizem Berolinskih tajnih svetovalecev ter sam stopil na razvaline majevih postav, da bi „zgradil tempelj miru, zasadil hrast sprave“.

Predlogi imajo še mnogo skrivnih vrat, skozi ktere bo še lahko vahal majev „duh“. Najostrejša pa je določba gledé Poljakov. Za té še ostanejo izjemne postave. Bismark se je že tako zaril v narodnostno vprašanje, da ne odjenja Poljakom ničesa. Semenišči v Poznanji in Pelplinu se bodo otvorili,

ko bo Bismarkova volja. Bismark dalje tudi pričakuje, da centum gotovo razpade, ko poneha cerkveni boj, in da Windthorst obsedi med dvema stoloma. Toda katoliško prebivalstvo ne bo tako hitro pozabilo svoje nesreče v kulturnem boju. Tu in tam ostanejo razvaline, kot spomeniki protestantskega sovraštva. Tudi „Krztg.“ dvomi, da bi se kedaj poravnala škoda kulturnega boja ter piše dalje: „Ostati ne sme nobeno staro netivo, ki bi moglo prej ali slej zopet ožviti pojemajoči plamen kulturnega boja.“ To netivo pa ravno tiči še v izjemni postavi proti Poljakom, katoliškim Slovanom.

H-t-b-r.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. maja.

Notranje dežele.

Rusini so presvitlemu cesarju jako hvaležni, da jim je ustanovil v Stanislavu lastno škofijo in mu zaradi tega nameravajo izročiti zahvalno adresno. Nesla jo bode na Dunaj posebna deputacija, ki bo ob enem tudi zahvalno adresno na sv. očeta seboj vzela, katero bo izročila papeževemu nunciju na Dunaji. Cesarjeva adresa je spisana v nemščini in rusinščini, papeževa pa v latinščini in rusinščini. V obeh povdarjajo Rusini v priprostitih toda jako prisrčnih besedah neomahljivo vdanost in zvestobo presvitlemu cesarju in rimski katoliški cerkvi. Nasprotniki Rusinov, posebno pa taki, ki bi jih radi v pravoslavno cerkev zavozili, so si veliko prizadevali, da bi bili našli v eni ali drugi adresi kako zrnice, iz ktere bi bili sklepali, da so Rusini nezadovoljni, bodi si v narodnostnem, bodi si v cerkvenem oziru. Toda nič niso mogli najti, kakor le golo resnico in ta se glasi: „da ostanejo verni in neomahljivi sinovi sv. rimsko-katoliške cerkve in zvesti podaniki presvitlemu cesarju“. To so sicer kratke besede, povedo pa jako veliko. Dokler se jih bodo Rusini držali, se jim bode tudi boljše godilo, kakor kjerkoli.

O novi pogodbi z Ogersko smo že tu in tam ktero zinili, vendar še vse premalo. Sklepanje te nove pogodbe bode posebno v narodno-gospodarskem oziru silno važno za nas. To je tudi večina državnih poslancev spoznala in je sklenila, razprave pri načrtu o novi pogodbi prav temeljito poprijeti se. Vlada je sicer nasvetovala, da naj bi se poslanci pri razpravah o pogodbi le bolj formalne strani držali, vsled česar bi tudi lahko veliko poprej pogodbo dovršili. Večina slovanskih poslancev pa ni tega mnenja, temveč misli, da je pogodba zadosti menitna, ter zasluži, da se prerešuje točka za točko, kar se dá, natanjko, in da se bo pri posameznih njenih delih strogo na to gledalo, da bodo med seboj v celotni zvezi. Iz tega stališča dá se tudi opravičiti sklep večine slovanskih poslancev, da naj se ves načrt izroči le enemu odseku, ki ga bode bolje nadzoroval in laglje presodil, ali se vjemajo posamezne točke zadosti med seboj, ali ne. Če bi se bil načrt razcepil in bi ga bilo več odsekov v roke dobilo, bi ne bili tolikanj dotike v razprave pripraviti mogli, kakor pa se bo to samo od sebe pri enem odseku zgodilo. Zato bo pa pred vsem potrebno, da bo vlada vse točke nove pogodbe dotičnemu odseku h krati predložila, da mu bo mogoče, pretresti jih in iz tistih še le potem sklepati, kakočna da bode celokupnost pogodbe. Za to bode pa treba časa, mnogo časa, in razprav o novi pogodbi pač še ne bo tako hitro konec, kakor bi si vlada morda to želela.

V Budapeštu peča se ondašnja redarstvena oblast s preiskavo vehkanske goljufije in sleparstva, ki so ga več let nektore osebe po Ogerskem uganjale z oproščevanjem mladenčev od vojašine. Kako da se je to godilo, povedali smo že ob svojem času; danes nam je le še dostaviti dopolnilno novico, da je preiskava že marsikaj na dan spravila, o čemur se je popred le sumničilo. Hišni posestnik Brooser sicer vse taji, ali v štirih slučajih mu je hudodelstvo dokazano. Lahko bi mu še bolj do živega prišli, kakor tudi vsem drugim njegovim tovaršem, če bi se ljudje ravno ne bali ovadeb. Kajti vsak, kdor bi rekel, da je tudi njega Brooser za dobro plačo vojašine oprostil, moral bi še enkrat pred naborno komisijo, ktera bi ga potrdila, če bi bil za to. Tega se pa ljudje ravno bojé! Zato pa le v brezimnih pismih popisujejo slučaje, koliko jih je ta ali oni oproščevalni agent v resnici oprostil. Oproščevanja raztezala so se skoraj po celi deželi. Kedar bo preiskava dovršena in kedar bodo tudi dotični agentje dobili, kar jim gré, tedaj se bo končno stavlil predlog, da se bodo morali vsi tisti mladenčji, ki niso bili v domačem kraju na naboru, temveč v ptujem, kjer jih osebno ni nihče poznal, ter so bili zvrženi, še enkrat kar od kraja pred naborno komisijo v domačem okraji, kjer bode dotični starešina potrdil, da je navzoči pravi in ne kak podtaknjeneec. Znana je sicer židovska prekanjenost, a znamenito je pa vendar pri vsem tem, da si je kaj takega le upala in v toliki razmeri.

Vnanje države.

Kakor se je stvar v poslednjih dneh v Atenah zasukala, vse na to kaže, da iz tolikanj hrupa, ki so ga Grki več, kakor pol leta, s svojim skrhanim orožjem delali, ne bo nič, prav nič. Odložili ga bodo zopet, in mir besedi bo! Nakopičili so ob turški meji 36 batalijonov pešcev, 9 eskadronov konjikov in 17 baterij topništva; skupaj 45.700 mož. V rezervi blizu Aten imajo 6 batalijonov, 3 eskadronov in 6 baterij; na Peloponezu 7 batalijonov in 3 eskadronov. S temi močmi so mislili Grki svet iz tečajev dvigniti. Koliko bi se jim bilo to posrečilo, oglejmo si nasprotnika, ki jih je mislil pri tem podjetju ovirati. Turki so ob grški meji skupaj nagnali: 124 batalijonov pešcev, 25 eskadronov konjikov in 37 baterij topništva; skupaj 120.000 mož. Poleg teh imajo pa še tri divizije, vsako po 16 batalijonov, 4 eskadronov in 3 baterije v rezervi ob rumeljski meji. Iz tega je razvidno, da stoji trem grškim divizijam devet turških nasproti, ki so pa vrh tega še precej močnejše memo grških. Da bi si v takih okoliščinah Grki ne bili lavorik nabirali, pač pa bi bili tekli, da bi jih bili komaj Turki dohajali, bo vendar vsak na prvi pogled sprevidel; kajti dandanes so drugi časi, kakor pa so bili tedaj, ko se je Kserkses nad Grke zagnal. Tudi je, da so navadno Turki vstrajni v bojevanji; vsaj vemo, koliko časa so se vselej Rusom vstavljali.

Rusi mislijo svoje trgovinske zveze tudi po Afriki razširiti. Začetek bodo napravili v Abesiniji, kamor je pred več časom nekaj svobodnih kozakov odšlo na ogled, ali bi se dalo v omenjenem smislu kaj storiti ali ne. Dolgo časa se o tej ekspediciji ni nič slišalo, sedaj je pa vendar-le eno zinila, da ljudje vsaj vedó, da je Abesinci še niso na meh odšli. Pisali so, da se jim prav dobro godi in da jih je kralj Janez, kteremu „car Ivan“ pravi, na vso moč gostoljubno sprejel in jim je rekel, da ga prav veselí, da so prišli ter naj si le zberejo prostor; kjer jim bo všeč, ondi naj si pa šotore postavijo. Toda če prav se jim tako dobro godí pod „carom Ivanom“, vendar vsi soglasno trdijo, da se nočejo izneveriti svojemu pravemu caru Aleksandru, ki jim je oče, pač pa se hočejo potruditi, da mu Abesinijo in Sudan pridobé, kar bi se bilo že zdavnej lahko zgodilo, če bi bili pred Angleži tje kaj prišli. Angleže

„Vrh tega z vsake besede, katero spregovori, gleda le hinavec. — Kakoršen gospod, tak služabnik!“

„Le čudno se mi zdí, da na merodajnem mestu ni nič znano o tem!“

„Ne pripisujejo temu nobene važnosti. — Ali se ne ruši tako na nevaren način vera, ki se je ljudem komaj vcepila v srca? — Caveant consules reverendissime!“

„Seveda! — Seveda!“

„Poganskemu pepelu skazujejo čast, kakor sv. ostankom! — Kmalu bi njim prišlo na misel, da bi se dali po smrti sežigati!“

„Pater Moret se tudi peča s to védo.“

„Sam naj pazi! — Z védo!“

„Piše o tem cel učen spis in brat Ludvig mu pomaga!“

„In ti to, reverendissime, dovoliš?“

„Težko se je vpirati; radi ga imajo celó na dvoru!“

„Tebi je vendar kakor rektorju kolegija najprej pokoren!“

„Rekel je, da bo njega delo na čast in slavo vse naše družbe.“

„Na spodtiko in pohujšanje. — Take véde ni treba nikoli. K zveličanju ne služi, pač pa je ovira in pohujšanje dela! Kaj nam to mar, kaj je bilo. Skrbimo zmirom, da bo boljše kakor je! Pretekle čase pustimo spati in ne poveljujmo poganstva s praznimi besedami... Kjer je kaj tacega, nam mora posvetna roka na pomoč priti. — Pater Moret najrajši pusti arheologijo in vzame v roke spokorne psalme in brat Ludvik naj obrača svojo pridnost na jezikoslovje. Če se ne motim, bode potreba učitelja v jezikoslovji na šoli Jindřiho - Graški. Sicer pa pojdem k obema sam, da se podučim o vsem natančneje.“

„In kaj misliš, kako zamašimo ljudem blebetava usta, ktera so prenapolnena s pripovedkami o nemirih v našem kolegiju in v cerkvi? — Na to bi bila kmalo pozabila.“

„Kakor bi jih ne slišali! kakor so nastale, tako bodo prešle. — In na zadnje ne škoduje, če se njih možgani malo drgnejo ob tem. Zmirom je boljše, da se njihove oči obračajo z bojaznijo na nas, kakor pa s površnim spoštovanjem!“

Visok, blizu petdesetleten mož, neizmerno resne

zunanosti priklonil se je gospodu rektorju ter odšel iz sobe.

Bil je to admonitor tukajšnjega kolegija in zraven verski komisar po nekterih pokrajinah — tisti, ktere smo videli pri Slavatu. Vrnivši se pred nekoliko dnevi s popotovanja in zvedevši o posebni zabavi žalovskega Zemana čakal ni nič, marveč se koj drugi dan podal na pot. S kakim vspehom sta se sešla, slišali smo z njegovega razgovora z gospodom rektorjem.

Na duri magistra Bogdana Moreta moral je admonitor potrkati dvakrat, predno se mu je znotraj odzvalo nekako mrzlo: „ave.“*)

Učeni magister je sedel poleg pole počrtanega papirja hotéč razrešiti, kterim črkam bi bili najbolj podobni okraski na jedni pepelnici, katero je mlad njegov sodrug z večjo roko prerisal.

(Dalje prih.)

*) V samostanu navadno mesto običajnega našega „Noter“.

se nadjažo tem laglje spodriniti, ker jih ondi že tako nihče trpeti ne more. Angleži si gradé železnico iz Suakima proti Chartumu, pa se jim blizo tako godi, kakor nekdanj židom, tempelj zidajočim. Z eno roko držé za lopato, druga mora pa vedno za puško pripravljena biti. Kakor vse kaže, prišli si bodo prej ali kasneje Rusi in Angleži tudi v Afriki navskrižem.

Iz *Skadra* v Albaniji vé povedati „Pol. Corr.“, da je generalni gubernator Mustafa Assim-paša poklical poglavarje rodov Hoti, Gruda in Castratti v Skadar, ter jim dopovedal, da je vest skoz in skoz neresnična, da jim če kdo vzeti dosedanje privilegije. Vodje gorskih rodov so vsled tega prav zadovoljni zapustili Skadar. Pred nekaterimi dnevi so pripeljali iz Drača v Skadar dva trgovca, Georgijo Papa in Sizi Margherto, oba turška podložnika in tam zaprli, ker so ju dolžili, da sta sodelovala pri agitaciji za priklapljenje Albanije k Grški in da pripadata odboru, ki za to agitira. Skadarska mestna oblast se energično ustavlja tej agitaciji in je med drugimi poklicala mladega Albanca stare plemenite rodbine, Geni Bey-a v Skadar, da se opraviči, kaj je iskal in po kaj je šel nedavno v Atene. V Draču je bil nedavno uradnik grškega ministerstva vnanjih poslov, češ, da ima pregledovati grški konsulat v Albaniji, a v resnici je prišel, da osnuje agitacijski odbor.

V *združenih državah* severne Amerike so se ljudem, zlasti pa sodnijam, tudi že oči odprle, da anarhisti niso ljudje, s katerimi bi se smelo v gladkih rokavicah postopati, pač pa taki, katerim se mora z vso ojstrostjo postaviti do živga, če jih sploh vgnati hočejo. Anarhist je človek, ki se le v skrajnostih giblje; iz ene zaletava se v drugo in za to ga pa tudi le skrajna sredstva vženó. Za vse drugo se tako ne zmeni kaj prida. Letos meseca marca počila je v Novemjorku na nekem praznem stavbišči dinamitna patrona. Redar, ki je bil ondi v obližji, prijel je takaj prva dva, ki jih je ondi našel. Bila sta oba Nemca, eden Willmund, drugi Schliemann. Pri telesni preiskavi našli so pri Willmundu jako ostro bodalce, težak s svinčencem zaliti krepelcu in pa poldrugi sunt zmlete paprike. Na podlagi teh reči so ga takoj zaprli. Ko so obleko njegovo še bolj natanko preiskali, dobili so pismo, Mostu namenjeno, prav tistemu, ki so ga pred tremi dnevi v Novemjorku zaprli. Ondi je Willmund Mostu zatrjeval, „da je vedno pripravljen za našo stvar potegniti se in če bi prav noža treba bilo!“ Porotniki so ga spoznali za krivega; ker ima pa menda ženo in petero otrok, priporočili so ga milosti sodnega dvora. Dne 26. aprila bila je glavna obravnava in sodnik mu je rekel: „Zvedel sem, da so nekteri vaših ljudi imeli pred kratkim časom shod, na katerem so sklenili oboroženi upreti se gosposkam. Pri vas bodem pokazal, kaj da čaka vaših tovarišev, kteri bi nam prišel v pest. Dolžnost me opominja, da proti vam rovarjem rabim postaviti po vsi njeni ostrosti. Le porotnikom, ki so prosili za vas milost, se zahvalite, da ste odšli smrti, katero ste pošteno zaslužili.“ Obsodili so ga na polčetrto leto v zapor, kjer bode moral trdo delati.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 13. maja. (Glas s kmetov o ženitovanjskih oglasnicah.) Slana napravila je v našem okraju te dni veliko škodo in vničila up našega kmeta, čigar stanje dan za dnem in leto za letom slabše prihaja. Poleg slane, toče, suše in drugih nezgod, njegovim poljskim pridelkom škodo delajo nepošteni uzmoviči, ki so se silno pomnožili, odkar se sme vsak berač in potepuh ženiti.

G. Klun nam je prav iz srca govoril, ko je slavni vladi priporočal, da naj za omejitev prostega ženitovanja kaj stori. Nismo se pa mogli prečuditi sodbi „Narodovega“ dopisnika z Dunaja. Mož, ali kdor že je, navzel se je med liberalnim Dunajskim meščanstvom toliko krivo-liberalnih nazorov, da ne more več presojati razmer po kmetih. Po suboparni teoriji se pač more dosledno sklepati, da po zakonu narašča prebivalstvo, se tedaj množi število delavcev, potem pa morajo padati cene delavcev. Toda skušnja uči drugače in opravičuje trditev g. Kluna. Gospodar išče hlapca, popraša tega in onega, pa odgovori mu: Se bom oženil in pričel lastno gospodarstvo. Ravno taka je z deklami; se bom omožila, pravi, in odpove službo. Ako se gospodarju in gospodinji naposled posreči nekoliko omehčati srce poslovo, dobita navadno odgovor: Dobro, bom ostal, toda ne za dosedanje plačo, ampak primakniti mi morate dvajset ali deset goldinarjev, par črevljev, nekaj prtnjene obleke itd.

Ako je več zakonov, bo več ljudi, toraj več delavcev, sklepa Dunajski poročevalec. Ljudi je res več, kmečkih delavcev pa ne, in naši gospo-

darji in gospodinje imajo res velik križ, kadar morajo hlapca ali deklo iskati. Saj bi poslom rad dajal dobro plačilo, slišim jih pogostoma tožiti, ko bi jih le kaj prida mogel dobiti. Liberalni gospod na Dunaji sodi, da je vsak človek, ki pride vsled obilnejših zakenov na svet, tudi priden delavec, da se kmetu delavci kar ponujajo, da se med seboj tako-rekoč licitirajo, kdo manj dneve tirja itd. Ali to ni res, in poslanec Klun je prav imel, ko je rekel, da se le množi siromaštvo in nevarno blago, iz ktere se nabirajo socialisti in komunisti, kteri ne delajo razločka med tujim in svojim, ki kopljejo na sosedovi njivi in sekajo v sosedovem gozdu. Da to laglje delajo, najmo si stanovanje ali pa si naredé borno kajžo kje na gmanji blizo njiv, vzamejo v najem kako njivico, pa si omislijo kravo in par prascev. Kmet, ki ima četrť ali pol grunta, komaj redi par prasce in par goved, tak gostac pa z eno njivico preživlja kravo in izpita par prešičev, da so morda težji, kakor marsikterega kmeta. Ali mar res kdo misli, da mu njegova njivica donaša toliko pridelkov, da njemu, družini in živini zadostuje? To bi k večjemu kdo trdil, ki misli, da zemlje na drevji rastejo. Kdor pa na kmetih živi, vé in čuti, na čigave stroške taki ljudje svojo živino redé. „Narodov“ poročevalec menda ni mestno dete, zato se mam tem čudnejši zdí, da liberalna teorija pri njem več velja, kakor zdrava domača skušnja.

Da teorija ni zmirom v soglasji z dejansko skušnjo, priča še neka druga prikazen, ktere je poslanec Klun omenjal v svojem govoru, ki je v nasprotju z liberalnimi nazori in ki jo liberalni poročevalec „Narodov“ menda tudi vštev med razloge, kterih bi poslanec Klun morda tudi ne bil smel omenjati, da bi se ne vsilila misel, da zagovarja slabo stvar, dasi o tem v poročilu svojem molči. Omejitvi ženitovanja navadno ugovarjajo, da bi bilo vsled tega več nezakonskih otrok. Gosp. Klun je omenjal, da skušnja tega ugovora ne potrjuje, in da je v zadnjih letih, ko se sme vsak berač in potepuh ženiti, veliko več nezakonskih otrok, kakor jih je bilo tedaj, ko je bila prosta ženitev prepovedana. To morem potrditi tudi iz našega okraja, ker se ta žalostna prikazen kaže tudi pri nas. Govor poslanca Kluna bil je toraj v vsakem oziru prav primeren, jako neprimerne pa so bile opazke „Narodovega“ poročevalca, ker nam pričajo, da se ne smemo še tako skoraj nadejati postavbe gledé omejevanja ženitovanjskih oglasnic. Že v deželnem zboru kranjskem se je kazalo, da nekteri narodni poslanci nič kaj ne marajo za tako postavbo, ktero pa kmečke občine na vso moč želé. Nazori, ki jih „Slov. Narod“ razodeva v dotičnem poročilu, nam jemljó upanje, da bi se v tem oziru v našem deželnem zboru na boljše obrnilo, in da bi se v prihodnjem zboru našla večina za tak zakon. Ali tudi to nam je prav, ker vsaj vemo, pri čem smo. Nadejamo se, da bodo poslanci, ki poznajo kmečke razmere in potrebe, tako postavbo v deželnem zboru zopet nasvetovali; kdor hoče iti z njimi, prav; kdor bode omahoval, bode pa pokazal, da so mu kriva liberalna načela, kakoršna razodeva „Narodov“ poročevalec, ljubša in bolj pri srcu, kakor korist in blagor našega naroda, in videli bomo, kaj nam je storiti.

S Šmartna pri Kamniku, 10. maja. (Odgovor dopisniku „Slovenca“.) G. dopisnik iz Kamniškega okraja v „Slovenca“ št. 100 pravi, da se ne vé, kje počivata zaslužna župnika Šmartniška, gospoda: Paglovec in Dolinar. A dopisniku povémo, da se zanesljivo vé, kje počivata g. M. Paglovec in g. Dolinar. — Kar se tiče spominikov, je pa stvar ta-le: G. župnik M. Paglovec počiva v naši farni cerkvi. Da tú ne kaže postavljati kak veči spominek, se umé samo ob sebi. Saj tudi Ljubljanski škofje nimajo v stolnici družega spominka, kakor ploščico. Ploščico imel pa je tudi župnik P. v naši farni cerkvi; a zob časa jo je oglodal, česar pa nismo mi krivi. Ima pa ranjki župnik P. še drugi spominek v žagradu. Tam namreč visi tablica, ki javlja, kedaj se imajo svete maše za ranjkega P. brati. Takih spominikov pa ima ranjki tudi v Zg. Tuhinji, v Špitaliču, v Nevljah in na Selih.

Kar se tiče gomile ranjcega župnika Dolinarja, tudi dobro vémo, kje je. Res ni spominka več na grobu. Razdejal ga je enako zob časa, pa tudi potreščina. Šmartniško pokopališče je majhno in zaradi tega se morajo grobovi prekopavati, kadar postavni čas doteče. Prekopali so toraj tudi Dolinarjev grob, in ker se je faranom oboje preslabo zdelo, so odstranili leseni križ in ograjo, kar se je pa zgodilo še pod poprejšnjim gospodom župnikom. Ker imamo

pa popravkov bolj nujnih in silnih mnogo, denarja pa ne, si ne upamo, še za spominke posebne nabere napravljati, ker jih imamo že tako preveč. Ako si upa dopisnik kaj doseči, bi nas veselilo, ter bi mu bili hvaležni. *)

Domače novice.

(Prečast. gosp. Andrej Drobnič), dekan, se je, kakor znano, preteklo sredo srečno domu v Šmarijo povrnil. Prav prisrčno se zahvaluje vsem prijateljem in znancem, ki so ga v holezni toliko vljudno obiskovali ter toliko sočutje mu skazovali. Priporoča se jim še dalje v molitev in spomin.

(Prva Ljubljanska podružnica družbe svetega Cirila in Metoda) ima svoj I. občni zbor v soboto 15. maja v čitalnični stekleni dvorani ob 7. uri zvečer. Dnevni red: 1. Nagovor načelnikov. — 2. Poročilo tajnikovo. — 3. Poročilo blagajnikovo. — 4. Volitev načelnštva. — 5. Volitev dveh preglednikov računov. — 6. Slučajni predlogi. — K temu zborovanju vabi vse ude kakor tudi druge prijatelje slovenske šole načelnštvo.

(Le v Ljubljani mogoče.) „Slovenski Narod“ v včerajšnjem listu piše: Kakor znano, imeli so realci doslej v sv. Florijana cerkvi vsako nedeljo svojo sv. mašo. Ker se sedaj sv. Jakoba cerkev popravlja in je v sv. Florijana cerkvi še za Št. Jakobske farmane premalo prostora, morali so si realci poiskati za nedeljsko mašo drugje cerkev in izbrali so si Križansko. A to ni šlo tako gladko, kakor bi si kdo mislil. Nemškega reda komturju baronu Lazzariniju ni vse jedno, ali je cerkev prazna ali pa se v njej Bog časti. Zatoraj izdal je ukaz, da dopušča nedeljsko mašo le pod naslednjimi pogoji: 1. Maša mora biti ob 7. uri zjutraj. 2. Pri sv. maši mora se izključno le nemški peti. Pevcev ne sme biti nad osem. 3. Mašno obleko morajo realci sami prekrbeti. 4. Za vsako nedeljo mora se plačati jeden goldinar. Čuli smo, da je še nekaj družih pogojev, a mislimo, da čitatelju že navedeni presedajo. — Tú boče pač gotovo posredoval preč. g. knezoškofijski komisar za srednje šole, da se ta stvar poravná v domoljubnem in pravem katoliškem smislu. Kar je preveč, je preveč! Družega danes ne rečemo.

(Petdeset goldinarjev) daroval je tukajšnji c. kr. vladni svetnik g. Anton Globočnik povodom smrti svojega sina dr. Rudolfa Globočnika Ljubljanski ljudski kuhinji.

(Nova postava), po kateri bodo voditelji enozvezdnih ljudskih šol na Kranjskem imeli pravico do funkcijske doklade, dobila je dne 30. aprila t. l. cesarjevo potrjenje.

(Štajarska okrajna glavarstva) pozivljejo vse tiste gospodarje, kterim je slana bodoči pridelek vničila, da naj škodo nemudoma naznanijo, da se bo ocenila in od davkov odpisala. Vsaj družega namena poziv menda nima, ki ga ravnokar beremo v „S. Post“.

Mariborsko redarstvo) se bo preosnovalo in pomnožilo. V eni poslednjih sej so sklenili ondašnji mestni očetje, da bo preosnovano mestno redarstvo obstalo iz jednega stražmeštra, dveh četovodij in 17 stražnikov, kterim se bodo po mestu štiri stražnice postavile in sicer po ena v Graškem premetstji, v mestu, na Koroškem predmetstji in pri sv. Magdalení. Te stražnice imele bodo nalogo sprejemati ljudi na prvo pomoč, ako se kdo na ulici ponesreči. Ta spremen se bo pričel že s 1. julijem.

(Ljudske knjižnice) izšel je 7. zvezek, v kterem je konec povesti „Polovični Janez“. Dalje se v tem zvezku nahaja „Oporoka neumnega Ovetána“; „Zdravilo“; „Junak na vlaku“; „Mrtvi tat“; „Izpred sodišča“; „Smrtna vožnja“ in „Gozdovnik“.

(Slana) je vzela vino in sadje ponoči od 7. na 8. t. m. po sodnijskih okrajih: Maribor, Št. Lenart in Slovenska Bistrica. Slana je bila tako huda, da je v trtah celó sok zmrznil.

(Pazinska gimnazija) se bo polagoma opustila, t. j. vsako leto bo po eden razred manj imela. Lansko leto je bilo na tej gimnaziji, ako se ne motimo, 80

*) Znameniti bi se pa dalo to doseči brez kratenja prostora v cerkvi ali na pokopališču! Naj se vzida plošča v cerkveni zid od zunaj, ali pa v zid ograje, in sicer obema vkup, ali pa vsakemu posebej. To bi ne moglo veliko stati in vendar bi lahko videl vsak ptujec spominek obeh zaslužnih župnikov, ter se jih tudi farani lahko spominjali. Vred.

učencev. Namesto te srednje šole ustanovila se bo velika realna gimnazija v Pulji, ki bo ob enem do-
sedanje ondašnje pomorsko malo realko vaše spre-
jela. Puljani se za ustanovo gimnazije jako zanimajo
in so že lansko leto za ta namen dovolili 20.000
goldinarjev. Če se vprašamo, kaj je vzrok, da se
gimnazija iz Pazna v Pulj prestavi, si moramo pač
odgovoriti, da prav nič drugega nego „irredenta“.
V Paznu so ji tla še ugodna, v Pulji bi jo peklo
pod nogami, če bi ondi skušala svoje burke vga-
njati, kajti preveč je videti tamkaj črno - rumene
barve, ktere se „irredenta“ boji, kakor hudobec
križa. V podučenih krogih se dalje trdi, da se bo
tudi Porečanom krušnik nekaj višje postavil. Škofijski
sedež mislijo prestaviti iz Poreča v Pulj, kar bi se
Poreškim „irredentovcem“ tudi spodobilo.

Razne reči.

— Odlikovani poslanci. „Nar. Novine“
javljajo iz Budapešte, da je presvitli cesar pri dvor-
skem obedu 12. t. m. počastil četvorico pozvanih
hrvaških narodnih zastopnikov: Crnkovića, Pavića,
Rašića in Vukotinića. Presvitli cesar je osobito
pohvalil vladanje narodne stranke, ter izjavil svojo
radost nad tem, da se prijateljsko zaupanje med
Hrvaško in Ogersko množi, ter se prav pohvalno
spominjal vladanja in obzirnega postopanja prezvi-
šenega bana v hrvaških poslovi, ter odobril patri-
jotično delavnost, s katero dela narodna stranka za
zboljšanje zemlje in za prijateljske odnose z Oger-
sko kraljevino.

— Pri cesarji je bil bivši ravnatelj ogerskih
državnih železnic, Ludovik Tolnay. Bil je kake
pol ure pri zaslišanju. Od tega je šel naravnost k
ministerskemu predsedniku Tiszi, kjer je pa bil le
malo časa. Pravijo, da je bil pri cesarji, ker je
vojni minister rekel, da bi bilo prevažanje vo-
jakov na železnicah, kakor je sedaj vrejeno, silno
težavno. Govori se, da bi se sedanji ravnatelj, Bela
Lukač, utegnil umakniti komu drugemu.

— Nadvojvoda Albrecht v Hercego-
vini. Iz Dubrovnika (Raguze) je šel svitli nadvoj-
voda v Trebinje in potem v Bilek. O tem potovanju
poročajo se: Pri Carini na meji Hercegovinski je bil
postavljen slavalok in mnogo deputacij pod vodstvom
Kajmakana je prišlo pozdravljati Njih e. k. Visokost.
Tudi na štirih postajah med Carino in Trebinjem so
prišle deputacije k pozdravu. Na mostu čez Trebin-
jico pri Drazindi je čakal banderij odličnih mešča-
nov iz Trebinj in drugih krajev. Pred Trebinjem
pri slavaloku je bil prišel k sprejemu general Babič.
V mestu so čakale vse civilne in vojaške oblasti,
duhovščine raznih veroizpovedanj in ljudstvo iz
bližnjih in daljnjih krajev na prihod svitlega nad-
vojvode. K obedu so bili povabljeni častniki, cer-
kveni dostojanstveniki vseh ver, in po obedu obiskal
je nadvojvoda katoliško, grško-vzhodno cerkev in
mošejo, medversko, mohamedansko in grško-vzhodno
šolo, potem pa vojaška skladišča. Drugi dan je nad-
vojvoda imel ogled pri posadki. — V Bilek je prišel
nadvojvoda 10. t. m. ob 1. uri popoldne; po vsi
poti med Trebinjem in Bilekom je ljudstvo pozdrav-
ljalo nadvojvodo. Črnogorski vojni minister Plamenac
je prišel tudi v imenu kneza pozdravljati slavnega
nadvojvodo.

— Poslanec dr. Vitezič, ta je „neodre-
šenim“ v Istri trn v peti! Cujte! nekaj novega. —
Dr. Vitezič je kriv, da Pazen zgubi gimnazijo. A
ti ljudje nočejo nič vedeti, kake škandale delajo s
političnim društvom, kako so kljubovali vodju, pro-
fesorjem in dijakom neitalijanom. Vitezič je hotel,
naj gimnazija postane hrvaška, kar bi bilo tudi
npravno, a da se gimnazija postavi v Pulj, krivi so
renegatje v Paznu. Iz enakih vzrokov se ima pre-
staviti tudi učiteljske iz Kopra v Trst, kajti tam
napadajo neodrešeni renegatje dijake, profesorje in
še celo vojake, kakor se je to zgodilo zadnje praz-
nike. „Edinost“ piše, da mislijo tudi škofijo pre-
staviti iz Poreča v Pulj, pretresujejo pa nek tudi
vprašanje, da bi deželni zbor prestavili v Pulj.

— Žganjarska kuga se je tudi po Českem
grozno razširila. Iz Šumavske okolice se „Čehu“
piše, da je v resnici grozno in žalostno, kako so
se ondi ljudje žganjarstvu udali. Židje se pečajo z
njegovo prodajo in ga veliko več potočijo, kakor
krčmarji piva. Po cele noči stojé vam take beznice
odprte, kamor zapravlivo ljudstvo krvavo zaslužene
krajcarje v židovsko, vedno lačno žrelo znaša, za
ktere mu sleparski žid strupa naliva, kozarec za
kozarcem. Pijó ga menda že kar iz četrtink in iz
poličev, sedé v gostem dimu in tabakovem smradu,
igrajo, da še hitreje zapravijo, kar zapiti ne mo-
rejo, in še le proti jutru vrtoglavi domú kolovratijo.
Take beznice so navadna zbirališča beračev, postop-
ačev in druge sodrge. Berači prosijo za krompir,
kterega potem židom kar na mernike prodajajo.
Ubogi kmet mu rad vrže kaka dva, tri, ali tudi
več kosov, misleč, da si ga bo revež za živež sku-
hal. Temu je pa le na tem ležeče, da si ga prej
ko prej mernik nabere, za kterega si potem smrad-

ljivega šnopsa kupi. Za cel mernik ga menda četrt
litra dobi. Ubogi kmet si pa potem spomladi, ko je
čas, krompir saditi, mora taistega od žida za drag
denar kupovati.

Telegrami.

Dunaj, 13. maja. Odsek za pretres nove
državne pogodbe se je konstituiral in si je
kneza Czartoryskega za načelnika izvolil.
Prvi podpredsednik je Herbst, drugi pa Rieger.

Trst, 13. maja. Feldcajgmajster baron
Kuhn se je vdeležil včeraj velikega manevra;
danes se je pa v Pulj odpeljal.

Serajevo, 13. maja. Nadvojvoda Albreht
došel je včeraj v Stolac, kjer so ga navdu-
šeno sprejeli.

Benetke, 13. maja. Dne 11. t. m. zbolelo
je tukaj 8 oseb za kolero, pomrlo pa 5. Med
umrlimi so bili štirje vže poprej bolni. V oko-
lici umrli so 4 za kolero.

Atene, 14. maja. „Reuter“ sporoča, da
kraljevi dekret kamore sklicuje na prihodnjo
sredo. Zapovednikom vojaških kardel ob meji
bivajočih, došlo je povelje ne prodirati. Fran-
coski poslanik Mouy se je odpeljal.

Madrid, 14. maja. Silen vrtimec (ciklón)
podrl je mnogo hiš in razsul zvonik pri
cerkvi sv. Hieronima. Petdeset oseb, pravijo
da je ubitih, več nego 400 pa poškodovanih.
Dreves je vrtimec na tisoče iz zemlje poruval.
Najhuje je divjal po Madridski okolici.

Umrli so:

11. maja. Franc Šetina, gostač, 58 let, Kravja dolina
št. 11, krvavenje možgan.

12. maja. Marija Strauss, krojačeva hči, 1½ mes., Kon-
gresni trg št. 14, božjast. — Franc Kutterer, krojaški učenec,
11 let, Poljanski nasip št. 50, jetika. — Jovana Košir, delavka,
19 let, Marija Terezije cesta št. 10, jetika. — Franca Čermelj,
hlapečeva hči, ½ ure, Hillerjeve ulice št. 8, vsled slabosti. —
Filip Verhovec, zidarjev sin, 12 dni, Strelliške ulice št. 8, božjast.

V bolnišnici:

11. maja. Martin Zevnik, gostač, 63 let, pljučnica.
12. maja. Janez Kosmač, črevljar, 23 let, jetika. — M.
Grošel, lončarjeva hči, 15 let, jetika.

V vojaški bolnišnici:

11. maja. Jožef Martinak, žandarmarijski stražmešter,
36 let, vsled vnetice možganske kožice, vsled puškinjega strela.

Tuji.

12. maja.

Pri **Malicu:** Andrej Lilegg, c. k. profesor, z Dunaja.
— Teodor Schrecker, trgovec, z Dunaja. — Moric Umlauf,
trgovec, iz Prage. — Alex. Malitsch, trgovec, iz Inomosta. —
E. Zuppinger, inženir, iz Leobersdorfa. — Albin in Reza Legat,
zasebnika, iz Trsta. — Anton Enoch, c. k. uradnik, s soprogo,
iz Pulja.

Pri **Stonu:** Franc Rohde, trgovec, iz Berolina. — R.
Brendel, trgovec, iz Starigrada. — L. Müller, trgovec, iz Reichen-
burga. — Dr. C. Buchacek, c. k. uradnik, z materjo, iz Grada. —
Karl Kraus, zdravnik, s soprogo, iz Trsta. — G. Lejet,
tovarnar, iz Trsta. — B. Laackbacher, potovalec, iz Trsta. —
Karl Weinberger, inženir, s soprogo, iz Postojne. — France
Waisel, učitelj, s soprogo, iz Hrušice. — Grile, posestnik, iz Vač.

Pri **Bavarskem dvoru:** Neža Fuchs, zasebnica, s
sinom, iz Grada. — Lukež Wiheln, zasebnik, z materjo, iz
Grada. — Janez Nastran, posestnik, iz Radomelj.

Pri **Južnem kolodvoru:** Janez Winter, potovalec, z
Dunaja. — Anton Endler, potovalec, iz Gablove. — Jožef
Renko, nadučitelj, s sestro, iz Trifaila. — Matej Scholler,
krčmar, iz Kroke.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

14. maja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 25 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 35 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	115 „ 15 „
Papirna renta, davka prosta	101 „ 80 „
Akcije avstr.-ogerske banke	877 „ — „
Kreditne akcije	281 „ 90 „
London	126 „ 70 „
Srebro	— „ — „
Francoški napoleond.	10 „ 03 „
Ces. cekini	5 „ 96 „
Nemške marke	61 „ 95 „

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	732-01	+13-4	sl. jzap.	oblačno	
13. 2. u. pop.	731-09	+18-1	sr. zap.	oblačno	0-40
9. u. zveč.	730-06	+14-6	sr. zap.	oblačno	dež

Nebo ves dan pokrito s črnimi oblaki in veter je vleklo.
Zvečer je jel dež rositi. Srednja temperatura 15-4° C., za 1-8°
nad normalom.

Orgljarska in mežnarska služba

v Mošnjah se precej oddaja; plača primerna; pro-
silci naj se obrnejo do farnega predstojništva
v Mošnjah.

Hiša v dobrem stanju

z tremi sobami, kuhinjo in dvema kleti z nekoliko
zemlje, pripravno za gostilno ali prodajalnico, pri
fari Javorje, dve uri od železnične postaje Litije,
se z vgodnimi pogoji na več let v najem daje. Bolj
natanko pové posestnik

Jakob Berčon.

Izšla je ter se dobiva v **Katoliški Bukvarni**
v Ljubljani knjiga:

Kmetom v pomoč.

Narodno-gospodarska razprava.

Spisal
(32) **IVAN BELEC,**
župnik.

Knjiga obsega 9 pol v osmerki. — Cena ji je 25 kr.,
po pošti 5 kr. več, kdor jih vzame deset skupaj, dobi
jednajo brezplačno.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani je
dobiti:

DUHOVNO PASTIRSTVO.

Slovenskim bogoslovcem in mašnikom
spisal (15)
Anton Zupančič,
profesor pastirstva.

I. del (oseba pastirjeva, homiletika, katehetika)
stane 1 gl. 20 kr., po pošti 1 gl. 30 kr.

II. del (splošnja liturgika, ljudske pobožnosti,
brevijar, sv. maša) velja 95 kr., po pošti
1 gl. 5 kr.

III. del (sv. zakramenti) velja 1 gl. 5 kr., po
pošti 1 gl. 15 kr.

IV. del (zakramentali, duhovno vladanje, pi-
sarniška opravila) stane 60 kr., po pošti
65 kr.

Cena celi knjigi 3 gld. 80 kr.

V „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani
(15) se dobiva

Okrožnica

Njih Svetosti papeža Leona XIII.

krščanski uravnavi držav.

Obsega 32 strani v osmerki in velja 6 kr., kdor jih naroči več
skupaj jih dobi še ceneje.

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo
proti

bolezni na plućih in na vratu (jetiki, naduhi in
bolezni v krljlu [Kehlkopf]).

Izenadljivi so vspehi! (26)
Knjižica o tem razpošilja se zastonj.
Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima
A. Wolffsky,
Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomestu vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago
in popotnike. Prostora je za pet ljudi.
V Lukovcu preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.
V Kočevju preko Velikih Lašč vsak dan ob 1½7 zjutraj.
V Kamniku vsak dan ob ½5 popoldne poleti, ob 3
pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek,
sredo, petek in soboto ob ½5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.
Na Ig ob ½5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.
Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.
Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.
Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.
Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.
Iz Polh. Gradca in Dobrove vsak ponedeljek, sredo
petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.